

1. Obiekt

KOŚCIOŁ GARNIZONOWY p.w.N.M.P.KROLOWEJ POLSKI

d. ewangelicki

2. Czas powstania

1838-42 i 1896

3. Miejscowość

GNIEZNO

. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

autor zdjęć mgr Włodzimierz Kowaliński
data wykonania 1984r. i B.Cynalewski
miejsce przechowywania negatywów

4. Adres ul.Chrobrego

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo poznańskie

gmina Gniezno

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Gnesen

7. Przynależność administracyjna przed 1. VI 1975 roku

województwo Poznańskie

powiat Gniezno

8. Właściciel i jego adres

Ministerstwo Obrony Narodowej

9. Użytkownik i jego adres

Probstwo Garnizonu Gniezno
ul.Chrobrego 13

10. Rejestr zabytków

Nr 2595/A data 21.06.1996

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu,

W 1806 roku wybudowano dla gminy ewangelickiej mały kościół centralny na rzucie kwadratu z kopułą którą wieńczyła sygnaturka wsparta na czterech kolumnkach. W czasie wojen Napoleońskich kościół służył wojskom francuzkim za magazyn. W 1820 roku na skutek bardzo złego stanu budynku kościół ten został rozebrany. Gmina ewangelicka przeniosła się wtedy do kościoła św. Jana. Dopiero w latach 1838 g 42 wybudowano nowy kościół na miejscu zburzonego według projektu Schildnera. Później dodano do niego czworoboczną wieżę. W 1896 roku przebudowano prezbiterium, dodano dwie zakrystie, podwyższono nawę oraz zmieniono formę dachu. Kościół w stylu neorenesansowym według projektu Schildnera.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

Kościół usytuowany przy ul. Chrobrego 11 b na osi pn-pd, na rzucie prostokąta z węższym jednoprzęsłowym prezbiterium, zakończonym absydą. Po bokach prezbiterium dwa aneksy, w których zakrystie. Wnętrze trzynawowe, czteroprzęsłowe, kryte stropem. Nawy boczne oddzielają arkady wsparte na ośmiobocznych filarach. Nad nawami bocznymi balkony. Chór muzyczny w przęśle południowym, wsparty na dwóch ośmiobocznych, smukłych filarach. W fasadzie czterokondygnacyjna wieża, zwieńczona stożkowatym ceglany hełmem, opiętym przy nasadzie czterema aedikulami które są zwieńczone kulistymi sterczynami. Nad czwartą kondygnacją wieży, dokoła hełmu attyka-balustrada ceglana z ażurami w formie krzyży. W jej narożnikach kuliste sterczyny. Po bokach wieży dwa dwuczęściowe aneksy w których wejścia i schody na balkony. We wieży kruchta, do której prowadzą umieszczone w półkolistym zamkniętej wnęce dwuskrzydłowe drzwi. Przed nimi kilku stopniowy podest. Kondygnacje podzielone są silnie wykładanymi gzymsami kordonowymi, pod nimi dekoracyjne fryzy ceglane. W dwóch górnych kondygnacjach po każdej stronie trzy arkadowe okienka wsparte na czworobocznych filarkach. W niższej kondygnacji kolisty zegar. Dach na kościele dwuspadowy nad nawą główną, nad nawami bocznymi trójspadowy pod kątem prostym do nawy głównej oraz pulpity nad aneksami. Okna w nawach i prezbiterium zamknięte półkolistie w aneksach okienka okrągłe. Kościół nietynkowany. Wyposażenie wnętrza nowoczesne. Kościół wyposażony w instalację elektryczną i ogrzewanie gazowe.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>W 1982 roku dachy pierwotnie kryte łupkiem pokryto blachą. Zmodernizowano gazowe ogrzewanie, wymieniono przewody elektryczne</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>stan zachowania dobry</p>	
<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>pilnie należy wyspoinować i uzupełnić ubytki cegieł helmu na wieży oraz naprawić żaluzje w okienkach wieży.</p>			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

Katalog Zabytków Sztuki w Polsce - pow.Gniezno I.S.
PAN Warszawa 1963 s.69

Vor hundert Jahren - Geschichte der ewangelischen
Kirchen Gemeinde Gnesen - Johannes Staemmler.

Druk und Verlag "Gnesener Zeitung" 1904 r.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Fototeka u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Pozna-
niu

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Barbara Dembińska

imię i nazwisko

data X.1987

26. Sprawdził

imię i nazwisko

data

27. Załączniki

1. miejscowość
Gniezno

2. obiekt / nazwa jak na karcie/
Kościół garnizonowy p.w. N.M.P. Królowej Polski

3. zawartość wkładki
rzut, plansytauc. zdjęcie

